

FOI MEMO

Projekt
Nordeuropeisk och transatlantisk säkerhet 1 (10)
(NOTS)

Sidnr

Projektnummer

A12502

Uppdragsgivare

Försvarsdepartementet

FoT-område

Inget FoT-område

Författare

Albin Aronsson, Björn Ottosson och
Mike Winnerstig

Datum

2025-01-21

Memo nummer

FOI Memo 8779

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

1 Introduktion

Efter en övertygande seger i presidentvalet 2024 står Donald Trump redo att forma sin nya administration. Den 20 januari svors Trump in som USA:s 47:e president. Den republikanskt kontrollerade senaten förväntas snabbt godkänna Trumps nomineringar till nyckelpositioner inom regeringen, med något eventuellt undantag. Med utgångspunkt i devisen *personnel is policy* ger detta memo en översikt över hur USA:s utrikes- och säkerhetspolitik sannolikt kommer att utvecklas under Trumps andra mandatperiod.

I detta memo görs en tidig och övergripande analys av den riktning som USA sannolikt kommer att ta under Donald Trumps andra mandatperiod. Utgångspunkten är de nomineringar som den tillträdande presidenten hittills har offentliggjort. Memot bygger på forskning om USA vid FOI och har kompletterats med insikter från en studieresa till Washington D.C. i december 2024, där författarna förde samtal med forskare och experter. Med tanke på att president Trump nyligen har tillträtt ämbetet, utgör memot en inledande analys grundad på preliminära observationer och initiala bedömningar.

Texten är uppdelad i två huvudsakliga delar. Den första delen inleds med en analys av den inkommande administrationen ur flera perspektiv, som belyser interna spänningar och potentiella politiska konflikter. Denna del inkluderar även en diskussion om Trumps relation till MAGA-rörelsen (*Make America Great Again*) och det handlingsutrymme han förväntas ha som president.

Den andra delen fokuserar på utrikes- och säkerhetspolitiken och introducerar ett etablerat analytiskt ramverk för att förstå den amerikanska debatten på området. Detta ramverk används för att undersöka den inkommande administrationens politiska riktning. Analysen indikerar att USA kan komma att begränsa sitt internationella engagemang under kommande år. Samtidigt utgör detta en formativ period, och administrationer tvingas ofta att omvärdera och justera sin kurs i mötet med den politiska verklighetens komplexitet och motstridiga krav.

2 Tre perspektiv på den inkommande administrationen

Efter sin valseger har Trump agerat snabbt i personalfrågor, vilket står i kontrast till hans agerande efter den oväntade segern i valet 2016. Denna gång är Trump bättre förberedd, med djupare förståelse för såväl Washingtons formella som informella processer. Han har ett större kontaktnät, och fler erfarna individer är villiga att samarbeta med honom. Trots detta har han nominerat flera högljudda *outsiders* med en tydlig anti-etablissemangsprofil, samt ett antal personer som ekonomiskt har stött hans kampanj men som saknar erfarenhet av att leda den federala statens omfattande byråkrati. Det framgår tydligt att Trump prioriterar lojalitet, vilket är en aspekt som i stort sett kännetecknar alla presidenter. Det är också uppenbart att han har förlorat respekten för landets militära ledarskap. Få individer med hög militär rang återfinns i Trumps andra administration, jämfört med den första, som kännetecknades av ett stort

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

antal militärer på seniora positioner. Trumps andra administration präglas istället av *outsiders* med hög profil, relativt unga personer, mångmiljonärer samt en tydlig koppling till Florida.

Hur bör Trumps val av medarbetare och ministrar förstås, och vilka potentiella konsekvenser kan dessa val medföra? Tre olika perspektiv ger en vägledning för att analysera och närma sig dessa frågor.

2.1 Koalitionsregering

Ett sätt att förstå Trumps val av ministrar och medarbetare är att betrakta det som ett försök att etablera en form av koalitionsregering, inspirerad av europeiska politiska traditioner. Ur detta perspektiv framgår det att Trump respekterar MAGA-rörelsen och strävar efter att utveckla den till en bredare och mer inkluderande antiprogressiv rörelse. Flera av de individer som nominerats kan ses som ledare för mindre politiska grupperingar som Trump har bjudit in att ingå i sin koalition.

Tulsi Gabbard, som har nominerats till nationell underrättelsechef, är en framträdande profil inom antikrigsrörelsen, vilken har riktat skarp kritik mot USA:s engagemang i Mellanöstern och det som av många uppfattas som en ökande militarisering av landets utrikespolitik. Hon har vid upprepade tillfällen kritiserat vad hon ser som ett korrupt Washingtonetablissemang, vilket enligt henne undergräver både landets demokrati och dess internationella ställning. Gabbard tillhörde tidigare vänsterflygeln i det demokratiska partiet.

Robert Kennedy Jr., som har nominerats till hälsominister, representerar den så kallade "gröna" grenen inom MAGA-rörelsen. Han tilltalar väljare som är kritiska till storföretag, särskilt inom läkemedels- och livsmedelsindustrin, och som betonar betydelsen av hälsosamma boendemiljöer och näringsrik mat. Kennedy Jr. har tidigare förespråkat omfattande regleringar, en förstärkt statlig roll samt fri abort, vilket står i stark kontrast till den mer traditionella republikanska politiken. Han har även varit en skarp kritiker av flera av de åtgärder som vidtogs under Covid-pandemin, en åsikt som han delar med många av Trumps väljare. Även Kennedy tillhörde tidigare vänsterflygeln i det demokratiska partiet.

Lori Chavez-Deremer, nominerad till arbetsmarknadsminister, har valts för att representera arbetstagare från sektorer där fackföreningarna har en stark ställning. Både Peter Hegseth, föreslagen som försvarsminister, och Mike Huckabee, nominerad till ambassadör till Israel, riktar sig i hög grad till de kristna evangelikala väljarna.

Ur detta perspektiv förväntas dessa "minipartiledare" för olika väljargrupper att komma i konflikt med både varandra och mer traditionella företrädare för det republikanska partiet. Exempel på de senare är Marco Rubio (nominerad till utrikesminister), Mike Waltz (nationell säkerhetsrådgivare) och Kevin Hassett (chef för det nationella ekonomiska rådet). Det återstår att se i vilken omfattning dessa potentiella konflikter kommer att utspela sig öppet eller bakom stängda dörrar, samt vem som kommer att gå segrande ur dem. Det råder exempelvis stor osäkerhet kring hur USA:s mellanösternpolitik kommer att utvecklas, och i frågor som rör regionen står Pete Hegseths starka stöd till Israel och hårda hållning gentemot Iran i skarp kontrast till

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

Tulsi Gabbards återhållsamhet. Sammantaget framstår det, utifrån detta perspektiv, att administrationen kommer att präglas av interna motsättningar, och tvingas lägga betydande energi och politiskt kapital på att upprätthålla koalitionen sammanhållning.

2.2 Institutionell omvälvning

Donald Trump har beskrivits som "*the Disruptor in Chief*" och han har varit tydlig med att han anser att den styrande eliten i Washington och dess institutioner behöver omvälvas. Ur ett populistiskt perspektiv framstår Trumps val av ministrar och medarbetare som ett försök att omforma och omstöpa flera departement och myndigheter. Han har valt lojala medarbetare som, snarare än att skapa interna konflikter sinsemellan, förväntas generera spänningar inom de departement och myndigheter de är utsedda att leda, genom sina ambitioner att genomföra omfattande förändringar och omprioriteringar. Detta innefattar bland annat att avskaffa mål, policyer och regleringar kopplade till mångfald, inkludering och social rättvisa (*DEI – Diversity, Equity, Inclusion*) samt att genomföra kraftiga nedskärningar i både budgetar och personalstyrkor.

Pete Hegseth har uttalat att han avser att eliminera alla initiativ relaterade till DEI för att istället fokusera på de väpnade styrkornas effektivitet, ofta refererat till som "dödlighet" (*lethality*). Robert Kennedy Jr. har ambitionen att skaka om delar av Hälso- och Socialdepartementet som han nominerats att leda, och har aviserat planer på att säga upp 600 anställda vid National Institutes of Health, en myndighet som bland annat har ansvar för landets vaccinforskning. Kash Patel förväntas genomföra förändringar inom FBI, medan Pam Bondi sannolikt kommer att vilja reformera delar av Justitiedepartementet.

Donald Trump har också initierat bildandet av Department of Government Efficiency (DOGE), med uppdraget att radikalt minska byråkrati, regleringar och federala utgifter. DOGE är inte ett formellt departement, utan snarare en rådgivande kommission. Den leds av Elon Musk, välkänd för sitt entreprenörskap och inflytande. Trots den begränsade formella makten kan DOGE sannolikt utöva ett större inflytande än tidigare liknande kommissioner, eftersom Musk har förmågan att mobilisera folkligt stöd genom hans stora genomslag på sociala medier. Musk, med en förmögenhet på cirka 400 miljarder dollar, kan även påverka politiker genom löften om kampanjstöd eller hot om att ekonomiskt stödja motståndare. Han har också etablerat kontakt med Russell Vought, nominerad att leda Office of Management and Budget, vilket stärker DOGE:s trovärdighet.

Ur detta perspektiv förväntas mindre intern konflikt inom administrationen, men snarare betydande oreda och oro inom olika departement och myndigheter. Det amerikanska systemet behöver reformer; exempelvis är skattesystemet känt för sin komplexitet och försvaret lider av långsamma anskaffningsprocesser. Att vara kritisk och förespråka reformer innebär dock inte automatiskt att man har förmågan att effektivt leda eller genomföra omorganisationer. Det finns en risk att förändringarna kommer att inrikta sig mer på nedskärningar och avregleringar än långsiktiga reformer och konstruktiva lösningar. I kombination med uttalanden om omfattande personalförändringar finns en

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

risk att detta leder till dysfunktionalitet och viss handlingsförklamation inom flera av landets centrala institutioner, inklusive de som ansvarar för utrikes- och säkerhetspolitik.

2.3 En samling kommunikatörer

Ett tredje perspektiv är att flera av de personer som Trump har nominerat till höga positioner primärt tycks ha valts för att fungera som frontfigurer – kommunikativa ansikten utåt snarare än administrativa ledare. Många av dessa nominerade är medieprofiler, skickliga på att hantera offentlig kommunikation och försvara Trumps politik, med erfarenhet från FOX News och en betydande närvaro i sociala medier.

Utifrån detta perspektiv bör de som söker insikt i USA:s framtida politiska riktning rikta uppmärksamheten bort från ministrarna. Dessa frontfigurer förväntas ha begränsat inflytande, då makten i hög grad centraliseras till Vita huset, där Trump och hans närmaste rådgivare kommer att formulera policies samt utöva stark kontroll. Exempelvis förväntas Trumps rådgivare Stephen Miller ha större inflytande över utformningen av immigrationspolitiken än Kristi Noem, som i sin roll som inrikes- och säkerhetsminister formellt ansvarar för dess implementering.

Eftersom flera av ministrarna saknar erfarenhet av de institutioner de förväntas leda kan detta betyda att lägre befattningshavare inom dessa institutioner får en mer framträdande och betydelsefull roll. Deras djupare sakkunskap och institutionella erfarenhet kan ge dem ett kunskapsövertag, vilket kan resultera i att roller som undersekreterare (Undersecretaries), biträdande sekreterare (Assistant Secretaries) och vice biträdande sekreterare (Deputy Assistant Secretaries) får ett oproportionerligt stort inflytande över den faktiska verksamheten och beslutsfattandet inom de federala myndigheterna. Ett namn att uppmärksamma är Elbridge Colby, som har nominerats till Undersecretary of Defense for Policy.¹ Colby är särskilt känd för sitt tydliga och något ensidiga fokus på att hantera hotet från Kina, samtidigt som han nedprioriterar andra potentiella hot. Hans position, som är direkt underställd försvarsministern, kan ge Colby betydande inflytande.

2.4 Trump och MAGA-rörelsen

Donald Trump har framgångsrikt byggt en bred och mångfacetterad koalition som lade grunden för hans valframgång. Denna koalition är dock, som konstaterats ovan, en heterogen samling grupper och individer som i många avseenden förenas mer av det de motsätter sig, än av gemensamma visioner. Bland Trumps väljare finns en utbredd frustration över hur den amerikanska ekonomin under de senaste decennierna har missgynnat medelklassen. De uttrycker också stark kritik mot den omfattande immigration som landet har upplevt och hyser en djup misstro mot DEI-agendan och den identitetspolitik som förknippas med demokraternas vänsterflygel. Det finns också ett betydande missnöje över landets utrikes- och säkerhetspolitik, som många anser mer

¹ Det finns sex Undersecretaries på försvarsdepartementet, varav bara en för policy.

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

tjänar eliten än folket. Detta missnöje är särskilt uttalat när det gäller de långvariga och kostsamma krigen i Afghanistan och Irak.

Trump's politiska framgångar bör i första hand betraktas som ett uttryck för och en katalysator till det amerikanska folkets växande missnöje med rådande förhållanden, snarare än som en självständig orsak. Han har framgångsrikt fångat tidsandan och kanaliserar detta missnöje genom sitt nostalgiska och kraftfulla MAGA-budskap, som sammanflätar populism och etablissemangskritik, nationalism och realpolitik, samt en geopolitiskt präglad hotbild. Hans budskap har visat sig vara mer genomslagskraftigt än många hade förutspått. Snarare än att vara en traditionell politiker framstår Trump som en upphöjd ledargestalt och symbol för en folkrörelse. Hans politiska manöverutrymme är i många avseenden bredare än för de flesta andra politiker, vilket gör att han kan uttrycka sig och agera på sätt som få andra skulle kunna komma undan med. Även om Trump i hög grad har tolkningsföreträde kring vad MAGA egentligen står för så finns det gränser, särskilt när det gäller invandringsfrågor.

Många som tidigare var skeptiska och kritiska till Trump under hans första mandatperiod väljer nu en annan väg. För vissa handlar det om att han framstår som en vinnare, medan andra motiveras av fruktan för hans makt. Det är anmärkningsvärt hur flera av ledarna för landets största teknikbolag flockas runt honom i syfte att påverka. I takt med att Trumpkoalitionen växer så ökar också de interna spänningarna. Det är exempelvis tydligt att flera av teknikbolagens intressen rörande arbetskraftsinvandring och landets relation till Kina är på kollisionskurs med den stora grupp icke-högskoleutbildade amerikaner med arbetarbakgrund som utgör MAGA-rörelsens bas.

I vilken specifik fråga dessa spänningar kommer att leda till splittring och öppen konflikt är osäkert, likaså vilken falang som slutligen kommer att gå segrande ur dem. Hur dessa spänningar kommer att påverka utrikes- och säkerhetspolitiken är av särskild betydelse, och det råder stor osäkerhet kring hur administrationen avser att hantera kriget i Ukraina, Ryssland och europeisk säkerhet, samt vilket handlingsutrymme den faktiskt har.

3 Ett mer begränsat internationellt engagemang

Att använda idealtyper för att analysera positionering inom utrikes- och säkerhetspolitik utgör en effektiv metod för att identifiera den övergripande inriktningen av politiken. Nedan presenteras tre etablerade idealtyper – *Primacists*, *Prioritisers* och *Restrainers* – som kommer att tillämpas för att analysera den inkommande administrationen.

3.1 Primacists

Primacists förespråkar att USA ska upprätthålla och förstärka sin position som världens mäktigaste nation, och betonar landets unika roll i att forma den internationella ordningen. *Primacist*-positionen grundar sig på övertygelsen att amerikanska värderingar, såsom demokrati, liberal kapitalism och mänskliga rättigheter, är

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

universella och bör vara globalt vägledande. USA har således både ett moraliskt och ett strategiskt ansvar att inta en ledande roll på världsscenen. Denna syn prioriterar militär styrka, ekonomiskt inflytande och diplomatiskt engagemang för att förhindra revisionistiska makter från att utmana USA:s särställning. *Primacists* tenderar att stödja en interventionistisk politik och anser att amerikanskt inflytande är avgörande för att främja global stabilitet, säkerhet och skydda demokratiska värderingar, vilket också betraktas som i USA:s eget intresse. Enligt denna syn bör USA aktivt leda och delta i allianser, säkerhetspakter och internationella organisationer för att motverka framväxten av utmanare, särskilt i regioner av strategisk betydelse för global stabilitet och USA:s maktposition.²

Detta synsätt delas av ett stort antal republikaner som stödjer idén om Natoutvidgning, inklusive till Ukraina, samt att USA bör ge ett kraftfullt och konsekvent stöd till Ukraina i dess konflikt med Ryssland. Marco Rubio, Mike Waltz och Elise Stefanik, som nominerats till FN-ambassadör, kan alla karaktäriseras som *primacists*. Synsättet delas även av många seniora militära ledare, även om de generellt har en mer återhållsam inställning till militära interventioner än republikanska politiker.

Det är dock tydligt att de traditionella *primacist*-positionerna – som ett omfattande amerikanskt internationellt ledarskap – har förlorat inflytande, vilket återspeglas i hur många politiker anpassar sina ståndpunkter. Exempelvis talar inte Marco Rubio längre om hotet från Kina i lika ideologiska termer, och i stort sett alla inom Trumpadministrationen kräver nu, i skarpare ordalag, att Europa ska ta ett betydligt större ansvar för sin egen säkerhet.

3.2 Prioritiser

Prioritiser betonar USA:s begränsade resurser snarare än principer och argumenterar för att landet bör fokusera på specifika strategiska intressen, istället för att sträva efter att upprätthålla ett omfattande globalt inflytande. Förespråkarna för denna syn menar att USA bör prioritera sina mest angelägna nationella säkerhets-, ekonomiska och geopolitiska intressen och undvika ambitioner som kan leda till att USA sprider sig för tunt (*imperial overstretch*).

Detta innebär ett fokus på nyckelregioner och frågor som direkt påverkar amerikanska intressen, såsom stabiliteten hos viktiga allierade, att förhindra fientliga makter från att utöka sin makt och att hantera akuta globala utmaningar. *Prioritiser* stödjer generellt ett mer selektivt engagemang, där diplomati, multilateralt samarbete och partnerskap med andra nationer betonas istället för att förlita sig mer på militär makt. Förespråkarna motsätter sig ofta interventionistiska politiska åtgärder som involverar USA i konflikter eller regioner med begränsad strategisk betydelse. Utifrån denna position är det inte självklart att USA bör stödja Ukraina i dess kamp mot Ryssland. Även om man kommer fram till att detta bör prioriteras, måste även omfattningen av stödet noggrant övervägas.

² Detta läger är nära förbundet med de så kallade *Reaganites* – en grupp inspirerad av president Reagans världssyn och hur USA agerade under 1980-talet. Lägren representerar förmodligen den syn på USA som de flesta i Sverige har blivit vana vid att associera med republikanskt styre under de senaste 40 åren och kan anses vara den mest typiska representationen av det etablerade republikanska partiet.

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

Huvuddelen av Trumpadministrationens medarbetare och ministrar med ansvar för utrikes- och säkerhetspolitik kan beskrivas som *prioritisers*, inklusive vice president JD Vance, Pete Hegseth, John Ratcliffe (nominerad CIA-chef), Donald Trump Jr (presidentens son och särskild rådgivare) samt Elbridge Colby. Vad som exakt utgör ett amerikanskt intresse är föremål för debatt, likaså hur dessa intressen bör prioriteras. Var *prioritisers* kan landa i enskilda frågor är inte alltid tydligt, vilket gör det svårt att förutse deras agerande vid kriser.

Det är dock uppenbart att administrationen ser Kina som det största hotet, vilket sker på bekostnad av andra frågor. Man prioriterar exempelvis den militära maktbalansen i den indopacifiska regionen och förefaller ha mindre tilltro till att ett starkt rykte eller uppvisad beslutsamhet i andra delar av världen, såsom Ukraina, har någon avgörande betydelse – ett argument som annars ofta används för att motivera fortsatt stöd till Ukraina i amerikansk debatt.

Givet vad man ser som USA:s begränsade resurser kräver man även att Europa tar ett betydligt större ansvar för säkerheten i sitt närområde. Flera företrädare för administrationen har uttryckt kritik mot fortsatt stöd till Ukraina och mot ett framtida Natomedlemskap för landet.

3.3 Restrainers

Restraint-positionen förespråkar en mer återhållsam och begränsad amerikansk roll i världen, med fokus på att undvika onödiga militärinterventioner och överdrivet internationellt engagemang. Förespråkarna anser att USA bör koncentrera sig på att skydda sina grundläggande nationella intressen och prioritera diplomati, multilateralt samarbete och ekonomiskt inflytande framför militär makt. De är starkt kritiska till den interventionism som karaktäriserat USA:s utrikespolitik de senaste decennierna. De menar att den har varit kostsam, skadlig för den amerikanska demokratin, och att den i många fall har försämrat USA:s ställning och internationell fred och säkerhet. USA bör inte agera som världspolis. *Restrainers* stödjer selektivt engagemang, där USA endast bör ingripa när vitala intressen är i fara och dra sig ur konflikter eller regioner där amerikansk säkerhet inte direkt hotas.

Ur detta perspektiv finns det få reella hot mot USA. Ryssland utgör inte längre samma hot som Sovjetunionen en gång gjorde. För *restrainers* är tanken på att USA ska skicka omfattande stöd eller försvara länder på andra kontinenter, som Ukraina eller Taiwan, främmande. Många *restrainers* anser även att flera av USA:s allierade utnyttjar landets generositet, där särskilt europeiska länder har åkt "snålskjuts" på USA:s välstånd under flera decennier. *Restrainers* är starkt kritiska till USA:s långvariga och kostsamma krig i Afghanistan och Irak, och denna kritik delas av många av Trumps väljare och av Trump själv.

Tulsi Gabbard kan betraktas som en *restrainer*, men det finns även inslag av denna typ av tänkande hos andra inom administrationen. Generellt har *Restraint*-positionen ett avsevärt starkare stöd inom akademiska kretsar än inom policykretsar.

Det finns inga skarpa gränser mellan idealtyperna men det finns en tydlig trend där amerikanska politiker under de senaste decennierna har rört sig från *primacist*-

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

positionen mot ett ökat fokus på prioritering och återhållsamhet. Antalet republikaner som uttrycker skepsis mot ett brett globalt engagemang och de ordningsskapande organisationer som USA etablerade efter andra världskriget har ökat avsevärt. Detta speglar det amerikanska folkets minskande intresse för omvärlden och för internationellt engagemang.

Trumpadministrationen domineras tydligt av *prioritiserars*, som ger hotet från Kina en särställning. Däremot råder större osäkerhet kring hur andra frågor prioriteras, vilket har betydande konsekvenser för både Europa och svensk säkerhet.

4 Stormaktskonkurrens och aggressiv unilateralism

När det gäller utrikes- och säkerhetspolitikens generella inriktning förväntas den i stora drag likna Trumps första mandatperiod. Flera av dess kännetecken kommer sannolikt att framträda ännu tydligare, då Trump nu centraliserar beslutsfattandet till Vita huset, omger sig med medarbetare som antingen delar hans perspektiv eller har anpassat sig till det, samtidigt som antalet modererande röster minskas.

Stormaktskonkurrens kommer att vara en central drivkraft i utrikes- och säkerhetspolitiken, med särskilt fokus på konkurrensen med Kina. Det råder dock osäkerhet kring i vilken omfattning konkurrensen med Kina kommer att prioriteras i förhållande till andra frågor, samt hur kraftfullt administrationen avser att agera gentemot Kina i olika sammanhang. Det är också osäkert i vilken grad administrationen kommer att utveckla en gemensam strategi för att hantera hoten från Kina, Ryssland, Iran och Nordkorea eller om de behandlas separat.

Trump menar att han sätter "Amerika först" och majoriteten av hans ministrar och medarbetare förespråkar ett mer selektivt internationellt engagemang i kontrast till föreställningen att USA har och bör axla ett globalt ansvar för den internationella ordningen. Tillsammans för detta med sig en snävare definition av USA:s intressen och en mindre ideologisk och värdebaserad utrikes- och säkerhetspolitik.

Det är troligt att administrationen kommer att se världen mer i termer av vänner och fiender, snarare än som en global kamp mellan demokratier och autokratier. Det senare synsättet påverkade Bidens hållning. Vad andra stater gör internt kommer i huvudsak att betraktas som deras egen angelägenhet, och denna respekt för suveränitetsprincipen kommer sannolikt att välkomnas av många av världens autokratier. I samma anda är det också troligt att Trumpadministrationen kommer att kategorisera länder som de som stärker USA, delvis förstått i termer av en gynnsam handelsbalans, och de som åker snålskjuts på USA eller drar stora vinster på USA:s bekostnad.

Trump strävar efter att maximera USA:s handlingsutrymme och minska landets beroende av andra, särskilt av fientliga stater. Hur långt USA kommer att gå i dessa frågor är oklart, men det står klart att Trump avser att fortsätta stänga den amerikanska "öppna dörren" när det gäller handel och olika typer av samarbeten. Samtidigt är administrationen väl medveten om att USA behöver samarbeta med andra på flera

Titel

Trumpadministrationen 2.0 – perspektiv, personal och politikens riktning

Memo nummer

FOI Memo 8779

viktiga områden, inte minst inom utvecklingen av ny teknik. Detta kan innebära att möjligheter öppnas för vänner och allierade, när USA mer noggrant än tidigare väljer vilka länder som man vill samarbeta med.

Trump's kritik av den liberala ordningen och de organisationer och etablissemang som upprätthåller den består, och kan komma att förstärkas. I teorin förlänger den liberala ordningen framtidens skugga; den sänker transaktionskostnader, sprider normer, ger legitimitet och förändrar beteendet hos de stater som integreras i den – den utlovar framtida vinster. Det är tydligt att Trump inte litar på att dessa framtida vinster faktiskt kommer att realiseras. Ordningen kanske levererade tidigare, men inte längre, menar han och flera av hans medarbetare. I senatsutfrågningen deklarerade Marco Rubio att "The postwar global order is not just obsolete; it is now a weapon being used against us". Som förut föredrar Trump således att se konkreta vinster här och nu.

Transaktionalism och specifik reciprocitet kännetecknar hans hållning, vilket delvis förklarar hans fokus på handelsbalanser. Ur detta perspektiv är det knappast överraskande att USA ställer krav på Europa att axla ett avsevärt större ansvar för sin egen säkerhet.

Kritiken bör inte ses som ett principiellt avfärdande av den liberala ordningen, utan snarare som ett uttryck för generell skepsis och en vilja att reformera ordningen för att göra den mer förenlig med en snävare definition av USA:s nationella intressen. Likt tidigare strävar Trumpadministrationen efter att omförhandla ordningen samt olika typer av fördrag och avtal så att de bättre motsvarar vad de anser vara USA:s intressen. I dessa förhandlingar föredrar de bilaterala överenskommelser, där de kan utnyttja USA:s fulla tyngd för att pressa fram eftergifter från mindre och svagare motparter. Trumps *modus operandi* är välkänt, präglad av radikala utspel, hot och smicker, hög budgivning, personifiering av politiken samt Twitter- eller X-diplomati. Det finns lite som tyder på att detta kommer att förändras, något som Trumps utspel om Grönland illustrerar.

Den kommande administrationens förhållningssätt kan beskrivas som en form av aggressiv unilateralism, där USA utnyttjar sin styrka och är berett att ta betydande kortsiktiga risker, samtidigt som man i begränsad utsträckning konsulterar allierade och partners i syfte att långsiktigt placera landet i en mer fördelaktig position. Europa och Sverige bör därför vara förberedda på att hantera det tryck som USA kommer att utöva under Trump, samt proaktivt identifiera och presentera möjligheter till samarbete.

Om författarna

Albin Aronsson är forskare på FOI:s enhet för internationell säkerhetspolitik med fokus på USA och Nato. Han har en masterexamen i War studies från King's College London.

Björn Ottosson är förste forskare på FOI:s enhet för internationell säkerhetspolitik med fokus på USA. Han har en filosofie doktorsexamen i statsvetenskap från Stockholms universitet.

Mike Winnerstig är chef för FOI:s enhet för internationell säkerhetspolitik. Han har en filosofie doktorsexamen i statsvetenskap från Stockholms universitet.